

Пише: Маринко М. Вучинић
уторак, 18 август 2009 16:00

Ових дана сведоци смо још једне у низу великих политичких иницијатива председника Републике Бориса Тадића. Овом приликом је покренуто питање додељивања службених станова у Влади Србије. Након што се подробно обавестио о неприхватљивој и непримереној вишедеценијској пракси додељивања станова испод реалне тржишне вредности и уз изузетно повољне кредитне услове председник Републике је дао задужење председнику владе да се испита и утврди право стање у овој области и предузму мере за раскидање неповољних уговора о откупу станова.

Прво реаговање из владе је било саопштење да у њеном једногодишњем мандату није додељен ниједан стан. Међутим, да ли је то довољно да би се ова влада елегантно и без последица извукла из још једне афере које се иначе нижу као на покретној траци? Зато је и сада откривање ове јавне тајне више у сфери политичког лицемерства и свеопште хипокризије, свемогућег и свеприсутног политичког маркетинга, него што је израз стварне воље да се коренито мења или дефинитивно укине постојећи систем у коме припадност државном апарату доноси озбиљну привилегију да се по изузетно повољним условима дође до стана. Ово се посебно односи на државне функционере који имају посебну страначку залеђину у склопу заузимања постизборног политичког плена.

Механизам откупа станова по пореској, а не по тржишној вредности веома је једноставан и лако спроводљив, а при томе све се одвија у легалистичким оквирима и узусима правне државе како то и приличи државним функционерима и нашим патриотима. Уредбу о расподели државних станова, коју је иначе Уставни суд прогласио неуставном, реактивирала је легалистичка влада Војислава Коштунице, без обзира на то што је она донета 2002. године у време владе Зорана Ћинђића. Чланови Уредбе који су дозвољавали откуп станова означени су као неуставни, али без обзира на овакву одлуку Уставног суда, у јануару 2007. године влада Војислава Коштунице враћа те неуставне и незаконите чланове и тиме отвара простор за одвијање процеса откупа станова. То је само још један доказ колико су наши државни органи и политичке партије окренути намиривању својих интереса.

Треба рећи да је Демократска странка у то време била у тој коалиционој влади и није покретала питање активирања неуставних чланова помените уредбе. Као и увек до сада међу странкама је владао и влада пређутни споразум о ненападању и чувању коалиционог јединства јер једино тако може да функционише владајућа коалиција. Ни подела више стотина станова није велика цена када је у питању остваривање великих националних и државних интереса.

Када је дошло до постизборних прегруписавања, отворило се питање спровођења ове уредбе. Исти они министри који су седели у влади у време њеног спровођења сада се залажу за њено укидање и не могу да се начуде како је могло да се деси да се тако повољно откупљују државни станови. Лицемерству и хипокризији као да нема краја. Радници који иначе деценијама раде у владиним службама остајали су увек ван овог повлашћеног списка јер су предност имали и имају значајни кадрови из врхова страначких олигархија.

Шта би се десило да председник Републике Борис Тадић није реаговао на текст објављен у новинама? Једноставно би се наставила досадашња берићетна пракса откупа ставова по привилегованим ценама коју ниједна странка није доводила у питање. Борис Тадић као председник Демократске странке морао је пре свега покренути и питање одговорности кадрова ове странке који су били део политичке номенклатуре када су дељени и откупљивани службени станови, што још једном потврђује да се политика све више претвара у низ маркетиншких кампања. Очигледно је да наше демократске институције не функционишу и да председник Републике покреће решавање питања која нису у његовој непосредној надлежности, али нам на тај начин демонстрира функционисање механизма партијске државе и апсолутну доминацију владајуће партије над легалним демократским институцијама. Влада и њен председник више функционишу као део Народне канцеларије председника Републике, него као највиша извршна власт у нашој земљи.

Ни ова председничка кампања неће дати неке посебне резултате, осим велике медијске пажње, јер се на тај начин не може мењати окоштали и својим интересима окренути бирократизовани политички систем неспособан и неспреман да оствари функционисање правне државе. Јасно је да је данас главни и једини центар одлучивања и политичке иницијативе у рукама председника Републике и његових кабинетских маркетиншких магова. Актуелна влада је без озбиљног угледа, политичке снаге и утицаја и одржава се на стакленим ногама натегнутих коалиционих договора и све трулијих компромиса. И овога пута смо се нашли у већ познатом зачараном кругу наше политичке праксе када се прозвани државни и партијски функционери позивају се на законитост и Уредбу о додељивању службених станова и тврде без имало стида да су станови откупљивани по предвиђеној законској процедури. А председник владе Мирко Цветковић, следећи брже-боље политички захтев председника Републике, предузима сизифовску акцију, знајући да неће моћи у задатом року да размрси ни овај Гордијев чвор српске политике.

Ову аферу смениће нека друга, медијски атрактивнија афера, а неће се радикално променити непримерен начин додељивања службених станова. А овде је управо реч о

Пише: Маринко М. Вучинић
уторак, 18 август 2009 16:00

дубокој промени схватања власти у овој земљи, стварању услова да политика буде одбрана и заступање јавног добра и моралних начела и врлина као најважнијих предуслова за функционисање демократског друштва. Председничке иницијативе Бориса Тадића су као све узалудније бацање камичака у устајалу бару, који стварају слабашне концентричне кругове уместо снажног таласа. Они не могу да уздрмају опортунизам, подаништво, доминацију партијских интереса и тако ће брзо бити потопљен сваки покушај да се стање коренито мења. Нама је потребна дубока и темељна промена наслеђеног политичког система. У супротном, остаћемо заточеници великих медијских кампања и председничких иницијатива у зачараном политичком кругу у коме се све мења да би све остало исто.